

MONITOR KOREAŃSKI

„Monitor Koreański” omawia i komentuje najważniejsze wydarzenia związane z aktualną sytuacją polityczną, gospodarczą i społeczną w Korei Południowej, ze szczególnym naciskiem na działania Korei Południowej w regionie Europy Środkowej oraz relacje międzykoreańskie.

DR JOANNA BECZKOWSKA

OŚRODEK SPRAW AZJATYCKICH
UNIwersytet ŁÓDZKI

MONITOR KOREAŃSKI

LUTY 2026

WPROWADZENIE STANU WOJENNEGO W 2024 ROKU ZOSTAŁO UZNANE ZA PRÓBĘ BUNTU. Najważniejszym wydarzeniem politycznym w Korei Południowej w lutym był wyrok skazujący byłego prezydenta Yoon Suk-yeola na karę dożywotniego pozbawienia wolności w związku z wprowadzeniem stanu wojennego 3 grudnia 2024 r. Sąd uznał działania głowy państwa za naruszenie porządku konstytucyjnego i zakwalifikował je jako „powstanie” (bunt). Kluczowe znaczenie miała ocena, że wykorzystanie nadzwyczajnych instrumentów władzy nie było reakcją na realne zagrożenie bezpieczeństwa państwa, lecz próbą ograniczenia roli legislatury i koncentracji władzy wykonawczej. Wyrok wpisuje się w szersze postępowania wobec przedstawicieli najwyższych władz państwowych, w tym byłego premiera Han Duck-soo oraz ministrów odpowiedzialnych za bezpieczeństwo. Sprawa stanowi jeden z najpoważniejszych testów dla południowokoreańskiej demokracji, potwierdzając zdolność instytucji do egzekwowania odpowiedzialności konstytucyjnej, ale jednocześnie ujawniając głęboką polaryzację polityczną w społeczeństwie.

I. WYDARZENIA SZCZEBLA CENTRALNEGO

5 lutego: wprowadzenie alternatywnych form obowiązkowej służby wojskowej jest rozważane przez rząd. Prezydent Lee Jae-myung spotkał się w Błękitnym Domu (Cheong Wa Dae) z młodymi naukowcami i studentami kierunków ścisłych, omawiając możliwe kierunki reformy systemu służby wojskowej, w tym rozszerzenie alternatywnych form jej odbywania. W trakcie spotkania wskazał, że administracja analizuje możliwość zastąpienia obowiązkowej służby wojskowej innymi formami służby państwowej, szczególnie w przypadku osób posiadających wysokie kompetencje specjalistyczne. Wśród analizowanych rozwiązań znalazły się m.in. rozwój programów umożliwiających zdobywanie kompetencji w obszarze zaawansowanych technologii i systemów uzbrojenia w czasie służby wojskowej, a także koncepcja tworzenia wyspecjalizowanych jednostek badawczych w ramach sił zbrojnych. Proponowane zmiany wpisują się w szerszą debatę na temat modernizacji systemu poboru oraz dostosowania go do potrzeb gospodarki opartej na wiedzy. Ich wdrożenie mogłoby przyczynić się do zwiększenia efektywności wykorzystania kapitału ludzkiego, jednocześnie ograniczając społeczne koszty obowiązkowej służby wojskowej.

9 lutego: starosta powiatu Jindo został odwołany w związku z kontrowersyjnymi wypowiedziami. Rządząca Partia Demokratyczna podjęła decyzję o wykluczeniu Kim Hee-su, szefa powiatu Jindo w prowincji Jeolla Południowa w związku z jego kontrowersyjnymi wypowiedziami dotyczącymi „importowania” kobiet z zagranicy jako sposobu przeciwdziałania kryzysowi demograficznemu. Decyzja została jednomyślnie przyjęta przez kierownictwo partii. Kim Hee-su zasugerował podczas publicznego wystąpienia możliwość sprowadzania młodych kobiet m.in. z Wietnamu i Sri Lanki w celu zawierania małżeństw z mężczyznami zamieszkującymi obszary wiejskie, co wywołało silną reakcję opinii publicznej oraz krytykę ze strony partnerów zagranicznych, w tym wystosowanie oficjalnego protestu przez Ambasadę Wietnamu. Władze prowincji Jeolla Południowa przeprosiły za wypowiedzi lokalnego polityka, kierując wyrazy ubolewania zarówno do rządu Wietnamu, jak i jego obywateli. Kim Hee-su tłumaczył swoje słowa jako próbę zwrócenia uwagi na strukturalne problemy regionów wiejskich, w tym depopulację oraz spadek liczby małżeństw, jednak jego wyjaśnienia nie złagodziły krytyki.

9 lutego: specjalna komisja ds. zobowiązań inwestycyjnych wobec USA została powołana. Zgromadzenie Narodowe powołało specjalną komisję odpowiedzialną za prace legislacyjne nad ustawą umożliwiającą realizację zobowiązań inwestycyjnych wobec Stanów Zjednoczonych, wynikających z dwustronnego porozumienia handlowego. Decyzja została przyjęta przy poparciu ponadpartyjnym. Powołanie komisji nastąpiło w kontekście presji ze strony administracji Donalda Trumpa, która zapowiedziała możliwość podniesienia ceł na koreańskie towary z 15% do 25% w przypadku dalszych opóźnień legislacyjnych. Sporna ustawa, zgłoszona przez Partię Demokratyczną, ma umożliwić realizację zobowiązania Seulu do inwestycji o wartości 350 mld USD w gospodarkę amerykańską, co stanowi element uzgodnionego porozumienia handlowego. Zgodnie z jego zapisami, w zamian za inwestycje Stany Zjednoczone obniżyły taryfy celne na koreańskie towary z 25% do 15%. Komisja, złożona z przedstawicieli głównych ugrupowań politycznych ma 30 dni na przygotowanie projektu ustawy, która powinna zostać przyjęta na początku marca.

10 lutego: projekt ustawy dotyczącej rynku nieruchomości został przedstawiony przez rządzącą Partię Demokratyczną. Rządząca partia przedstawiła projekt ustawy zakładający utworzenie państwowego organu nadzorczego rynku nieruchomości, odpowiedzialnego za monitorowanie obrotu oraz zwalczanie nieuczciwych praktyk i spekulacji. Inicjatywa przewiduje powołanie instytucji działającej przy kancelarii premiera, wyposażonej w szerokie uprawnienia kontrolne i dochodzeniowe. Projekt zakłada m.in. możliwość dostępu do danych finansowych obywateli, w tym informacji o transakcjach i zobowiązaniach kredytowych, bez uprzedniej zgody sądu, przy

czym wykorzystanie tych kompetencji miałyby podlegać wewnętrznej kontroli. Przedstawiciele partii rządzącej argumentują, że reforma jest konieczna dla zwiększenia przejrzystości rynku oraz ograniczenia spekulacji, szczególnie w obszarze metropolitalnym Seulu. Projekt wpisuje się w szersze działania administracji prezydenta Lee Jae-myung mające na celu normalizację rynku mieszkaniowego, m.in. poprzez zaostrenie polityki podatkowej wobec właścicieli wielu nieruchomości.

Propozycja spotkała się z krytyką ze strony opozycyjnej Partii Siły Narodu, która wskazuje na ryzyko nadmiernej koncentracji uprawnień oraz naruszenia prywatności obywateli. Zdaniem krytyków, utworzenie takiego organu może zaburzyć równowagę instytucjonalną między istniejącymi służbami kontrolnymi i śledczymi, a problemy rynku nieruchomości powinny być rozwiązywane przede wszystkim za pomocą instrumentów fiskalnych i podaźowych. Proponowane regulacje odzwierciedlają rosnące napięcia wokół polityki mieszkaniowej w Korei Południowej, które zdominowały publiczną debatę w lutym.

12 lutego: były minister spraw wewnętrznych został skazany na 7 lat pozbawienia wolności. Centralny sąd w Seulu skazał byłego ministra spraw wewnętrznych i bezpieczeństwa Lee Sang-mina na 7 lat pozbawienia wolności za udział w działaniach związanych z wprowadzeniem stanu wojennego 3 grudnia 2024 r. Sąd uznał, że działania ówczesnych władz, w tym próby ograniczenia dostępu do parlamentu, stanowiły próbę podważenia porządku konstytucyjnego o charakterze buntu. Według ustaleń sądu, Lee Sang-min odegrał „istotną, funkcjonalną rolę” w realizacji tych działań. Wyrok wpisuje się w szerszy ciąg postępowań wobec członków byłego rządu: w poprzednim miesiącu na 23 lata więzienia skazano byłego premiera Han Duck-soo. Orzeczenia sądów niższej instancji konsekwentnie kwalifikują wydarzenia z grudnia 2024 r. jako próbę nielegalnego przejęcia władzy przy użyciu aparatu państwowego, w tym wojska i policji.

12 lutego: ustawa penalizująca dezinformację nt. ofiar japońskiego systemu niewolnictwa seksualnego została przyjęta przez Zgromadzenie Narodowe. Uchwalono nowelizację ustawy o ochronie ofiar przymusowego niewolnictwa seksualnego w okresie II wojny światowej, wprowadzającą sankcje karne za rozpowszechnianie dezinformacji dotyczącej tzw. „kobiet pocieszycielek” (kor. wianbu). Zgodnie z przyjętymi przepisami rozpowszechnianie fałszywych informacji za pośrednictwem mediów, publikacji, wystaw czy zgromadzeń publicznych będzie zagrożone karą do pięciu lat pozbawienia wolności lub grzywną do 50 mln wonów. Wyjątek przewidziano dla działalności artystycznej, naukowej, badawczej i dziennikarskiej, uznanej za mieszczącą się w granicach wolności słowa. Nowelizacja zobowiązuje także władze do regularnej kontroli stanu pomników i symboli upamiętniających

ofiary. Minister ds. równości płci Won Min-kyong wskazała, że celem zmian jest przeciwdziałanie historycznemu rewizjonizmowi i znieważaniu ofiar.

12 lutego: spotkanie prezydenta z liderami partii politycznych zostało odwołane. Planowane spotkanie prezydenta Lee Jae-myunga z liderami głównych ugrupowań politycznych zostało odwołane po tym, jak przewodniczący opozycyjnej Partii Siły Narodu, Jang Dong-hyeok, ogłosił bojkot wydarzenia na krótko przed jego rozpoczęciem. Spotkanie miało być pierwszym tego typu od niemal pięciu miesięcy i służyć poprawie komunikacji między obozem rządzącym a opozycją. Brak udziału Jang Dong-hyeoka w spotkaniu miał być formą protestu opozycji wobec proponowanych przez Partię Demokratyczną reform sądownictwa, zakładających zwiększenie liczby sędziów Sądu Najwyższego oraz rozszerzenie kompetencji Trybunału Konstytucyjnego. Rządząca Partia Demokratyczna skrytykowała decyzję opozycji, wskazując na jej negatywny wpływ na możliwość wypracowania kompromisu w kluczowych sprawach państwowych.

19 lutego: były prezydent została skazany za naruszenie porządku konstytucyjnego. Yoon Suk-yeol został skazany na karę dożywotniego pozbawienia wolności za kierowanie działaniami uznanymi przez sąd za powstanie w związku z ogłoszeniem stanu wojennego 3 grudnia 2024 r. Sąd uznał, że decyzja o wprowadzeniu stanu wojennego oraz wysłanie wojska do Zgromadzenia Narodowego stanowiły użycie siły wobec konstytucyjnego organu państwa i miały na celu sparaliżowanie jego funkcjonowania. Jednocześnie sąd odstąpił od orzeczenia kary śmierci, o którą wnioskowała prokuratura, wskazując m.in. na brak wcześniejszej karalności oskarżonego oraz ograniczony poziom bezpośredniej przemocy. W tym samym postępowaniu sąd skazał byłego ministra obrony, Kim Yong-hyuna, na 30 lat pozbawienia wolności. Sąd uznał, że minister odegrał kluczową rolę w realizacji decyzji prezydenta, w tym w koordynowaniu użycia sił zbrojnych przeciwko instytucjom państwowym.

19 lutego: Korea Południowa uczestniczyła w Radzie Pokoju w charakterze obserwatora. W pierwszym posiedzeniu Rady Pokoju prezydenta Donalda Trumpa udział wzięli jako obserwator były ambasador Korei Południowej w Egipcie, Kim Yong-hyon. Seul nie jest obecnie formalnym członkiem tego formatu, jednak władze podkreśliły poparcie dla wysiłków Stanów Zjednoczonych na rzecz stabilizacji sytuacji w Gazie. Ministerstwo spraw zagranicznych wskazało, że udział w spotkaniu stanowi element szerszego zaangażowania Korei Południowej w inicjatywy społeczności międzynarodowej dotyczące bezpieczeństwa na Bliskim Wschodzie. Jednocześnie przedstawiciele resortu zaznaczyli, że ewentualne formalne przystąpienie do inicjatywy będzie przedmiotem dalszych analiz, uwzględniających uwarunkowania polityczne i dyplomatyczne.

20 lutego: prace nad ustawą uniemożliwiającą ułaskawienie byłego prezydenta zostały rozpoczęte. Komisja legislacyjna Zgromadzenia Narodowego, z inicjatywy Partii Demokratycznej, przyjęła projekt nowelizacji ustawy o ułaskawieniach. Projekt przewiduje zakaz stosowania ułaskawienia, redukcji kary oraz przywrócenia praw wobec osób skazanych za najpoważniejsze przestępstwa przeciwko państwu, w tym zdradę stanu czy bunt wojskowy. Ograniczenia mają dotyczyć zarówno ułaskawień indywidualnych, jak i generalnych. Zgodnie z projektem, jeśli nowelizacja wejdzie w życie przed uprawomocnieniem wyroku, były prezydent Yoon Suk-yeol nie będzie mógł zostać ułaskawiony.

Projekt zawiera jednak klauzulę wyjątku: ułaskawienie byłoby możliwe za zgodą kwalifikowanej większości 3/5 członków parlamentu. Autorzy ustawy argumentują, że ma ona zapobiegać bezkarności najcięższych przestępstw przeciwko porządkowi konstytucyjnemu oraz wzmacniać ochronę demokracji. Propozycja spotkała się z ostrą krytyką ze strony Partii Siły Narodu, której przedstawiciele uznali ją za niekonstytucyjną ingerencję w prerogatywy prezydenta. Wskazują oni, że zgodnie z konstytucją prawo łaski stanowi wyłączną kompetencję głowy państwa, a jego ograniczenie ustawą narusza zasadę podziału władz.

23 lutego: współpraca w sektorze minerałów krytycznych została omówiona z Brazylią. Prezydent Lee Jae-myung oraz prezydent Brazylii Luiz Inácio Lula da Silva ogłosili w Seulu podniesienie relacji dwustronnych do poziomu partnerstwa strategicznego oraz zacieśnienie współpracy w sektorze surowców krytycznych, w tym metali ziem rzadkich. Decyzję ogłoszono po spotkaniu przywódców w Błękitnym Domu, podczas którego przyjęto czteroletni plan działania obejmujący współpracę m.in. w obszarach surowców strategicznych, ochrony środowiska, przemysłu kosmicznego, kultury oraz wsparcia dla małych i średnich przedsiębiorstw. W trakcie wizyty brazylijskiego przywódcy podpisano 10 porozumień o współpracy dotyczących m.in. surowców krytycznych, sztucznej inteligencji, współpracy przemysłowej i gospodarczej, nauki, zdrowia publicznego oraz bezpieczeństwa publicznego. Rozmowy dotyczyły także współpracy w dziedzinie półprzewodników, transformacji energetycznej, zielonych technologii oraz przemysłu kosmicznego, w tym możliwości wykorzystania brazylijskiego kosmodromu Alcântara do startów niewielkich rakiet nośnych. Przywódcy podkreślili również potrzebę pogłębienia relacji handlowych między Koreą Południową a blokiem Mercosur. Brazylia pozostaje największym partnerem handlowym Korei Południowej w Ameryce Południowej, a roczna wartość wymiany handlowej między państwami wynosi ok. 11 mld USD.

26 lutego: współpraca strategiczna została rozwinięta przez Korea Południowa i ZEA. Korea Południowa i Zjednoczone Emiraty Arabskie uzgodniły realizację wspólnych projektów o łącznej wartości przekraczającej 65 mld USD. Porozumienie zostało doprecyzowane podczas wizyty w Abu Zabi delegacji kierowanej przez szefa kancelarii prezydenta Kang Hoon-sika. W trakcie rozmów z Khaldoon Khalifa Al Mubarakiem strony uzgodniły rozwój współpracy w sektorach obronnym, energetycznym, technologii zaawansowanych oraz kultury. Największą część pakietu stanowią projekty w sektorze obronnym o wartości ponad 35 mld USD, obejmujące nie tylko sprzedaż uzbrojenia, lecz także współpracę w całym cyklu przemysłu zbrojeniowego, od projektowania systemów po szkolenia i utrzymanie. Kolejne ok. 30 mld USD ma zostać przeznaczone na inwestycje w strategiczne sektory, w tym sztuczną inteligencję i energetykę jądrową. W obszarze atomowym współpraca ma opierać się na doświadczeniach z budowy elektrowni Barakah, realizowanej z udziałem koreańskich firm. Wizyta była kontynuacją listopadowego szczytu z udziałem prezydenta Korei Południowej Lee Jae-myunga oraz rozmów prowadzonych z władzami ZEA. Rozwój współpracy gospodarczej z ZEA wpisuje się w strategię Seulu dywersyfikacji partnerstw gospodarczych na Bliskim Wschodzie oraz wzmacniania eksportu technologii strategicznych, w tym uzbrojenia i energetyki jądrowej.

27 lutego: nowelizacja ustawy o Trybunale Konstytucyjnym została przyjęta. Zgromadzenie Narodowe przyjęło nowelizację ustawy o Trybunale Konstytucyjnym wprowadzającą możliwość wniesienia tzw. skargi konstytucyjnej na orzeczenia sądów. Przeciwko projektowi głosowali posłowie Partii Siły Narodu oraz część deputowanych Partii Reform. Nowelizacja umożliwi wniesienie skargi konstytucyjnej także wobec prawomocnych wyroków sądowych, jeżeli zostały one wydane w sposób sprzeczny z wcześniejszym orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego, z naruszeniem procedur określonych w konstytucji lub ustawach bądź z pogwałceniem zasady należytego procesu i podstawowych praw jednostki. Przyjęcie ustawy stanowi element pakietu tzw. „trzech ustaw o reformie sądownictwa” forsowanych przez Partię Demokratyczną. Opozycja krytykuje nowe regulacje, argumentując, że w praktyce mogą one prowadzić do wprowadzenia systemu „czwartej instancji” w postępowaniu sądowym.

27 lutego: plany dotyczące polityki mieszkaniowej zostały skomentowane przez prezydenta w mediach społecznościowych. Prezydent Lee Jae-myung zapowiedział działania mające ograniczyć spekulację na rynku nieruchomości przy jednoczesnej ochronie prawa do posiadania mieszkań na cele mieszkaniowe. W opublikowanym w serwisie X wpisie prezydent podkreślił, że rząd będzie aktywnie wspierał własność mieszkaniową wykorzystywaną jako miejsce zamieszkania, natomiast podejmie kroki regulacyjne wobec nieruchomości traktowanych jako instrument inwestycyjny lub spekulacyjny.

Zgodnie z zapowiedzią władze planują wykorzystać dostępne instrumenty polityki publicznej, aby stworzyć warunki, w których sprzedaż nieruchomości będzie bardziej opłacalna niż ich dalsze przetrzymywanie w celach inwestycyjnych. Regulacje mają być zróżnicowane w zależności od sposobu użytkowania nieruchomości (zamieszkanie właściciela lub inwestycja), liczby posiadanych mieszkań oraz ich wartości. Prezydent wskazał również, że w przypadku nieruchomości o bardzo wysokiej wartości mogą zostać wprowadzone obciążenia fiskalne i regulacje porównywalne z rozwiązaniami stosowanymi w stolicach innych państw. Wypowiedź stanowi kolejne ostrzeżenie władz wobec właścicieli wielu nieruchomości w związku z planowanym na maj wygaśnięciem czasowego zawieszenia podwyższonego podatku od zysków kapitałowych ze sprzedaży mieszkań przez posiadaczy kilku lokali. Zapowiadane działania wpisują się w szerszą politykę rządu ukierunkowaną na ograniczenie spekulacji mieszkaniowej i stabilizację cen na rynku nieruchomości.

28 lutego: ustawa zwiększająca liczbę sędziów Sądu Najwyższego została przyjęta. Zgromadzenie Narodowe przyjęło nowelizację ustawy o organizacji sądów, przewidującą zwiększenie liczby sędziów Sądu Najwyższego z 14 do 26. Zgodnie z przyjętymi przepisami, liczba sędziów ma być zwiększana stopniowo o cztery osoby rocznie przez trzy lata, zaczynając od 2028 r. Przyjęcie regulacji oznacza istotne wzmocnienie kompetencji nominacyjnych prezydenta Lee Jae-myunga, który będzie mógł obsadzić łącznie 22 stanowiska sędziowskie (12 nowo utworzonych oraz 10 wakatów wynikających z kończących się kadencji). Kadencja sędziów Sądu Najwyższego wynosi sześć lat. Procedowaniu ustawy towarzyszył sprzeciw opozycyjnej Partii Siły Narodu. Posłowie opozycji protestowali również w trakcie obrad, wskazując na ryzyko nadmiernej koncentracji władzy i upolitycznienia wymiaru sprawiedliwości.

Przyjęta nowelizacja stanowi element szerszego pakietu reform sądownictwa forsowanych przez administrację rządzącą, obejmującego m.in. wprowadzenie przestępstwa „nadużycia prawa przez sędziów i prokuratorów” oraz rozszerzenie kompetencji Trybunału Konstytucyjnego w zakresie kontroli prawomocnych orzeczeń sądowych. Proponowane przez rząd i Partię Demokratyczną zmiany wywołały debatę na temat zakresu niezależności sądów oraz politycznego wpływu na proces nominacji sędziowskich.

KOMENTARZ

Uznanie wprowadzenia stanu wojennego za powstanie (내란). Wyrok dożywotniego pozbawienia wolności dla byłego prezydenta Yoon Suk-yeola stanowi jedno z najważniejszych rozstrzygnięć w historii demokratycznej Korei Południowej. Najwyższe organy państwa uznały działania głowy państwa za naruszające porządek konstytucyjny, kwalifikując ogłoszenie stanu wojennego z 3 grudnia 2024 r. jako czyn wypełniający znamiona „powstania” (buntu). Najistotniejszym elementem wyroku jest jednoznaczne wskazanie, że wykorzystanie instrumentów nadzwyczajnych, takich jak stan wojenny, podlega kontroli konstytucyjnej. Sąd uznał, że decyzja Yoon Suk-yeola nie była reakcją na realne zagrożenie bezpieczeństwa państwa, lecz próbą ograniczenia roli parlamentu oraz koncentracji władzy wykonawczej poza konstytucyjnymi ramami. Szczególne znaczenie przypisano użyciu wojska wobec parlamentu, co sąd uznał za materialny dowód zamiaru naruszenia ładu konstytucyjnego. Warto podkreślić, że pierwsze orzeczenie uznające wprowadzenie stanu wojennego z 2024 roku za „bunt” zapadło podczas procesu premiera Han Duck-soo 21 stycznia 2026 roku. Były premier został skazany na karę 23 lat pozbawienia wolności.

W kontekście tej sprawy ciekawe jest już samo definiowanie działań prezydenta Yoon Suk-yeola. Klasyczne ujęcie zamachu stanu zakłada działanie przeciwko władzy, w tym przypadku mamy jednak do czynienia z nadużyciem legalnej władzy w celu jej utrwalenia i neutralizacji opozycji w demokratycznym państwie. Z tego powodu w trakcie postępowania oskarżyciele używali takich terminów jak „samozamachu stanu” (*self-coup*) czy „zamach pałacowy”. Z kolei sędziowie trzymali się terminu „powstanie” (także „powstanie odgórne”), kierując się przesłankami prawnymi. Zgodnie z artykułem 87 kodeksu karnego, przestępstwo buntu (powstania) wymaga zarówno zamiaru obalenia porządku konstytucyjnego, jak i użycia przemocy lub gróźb na tyle poważnych, by zakłócić spokój publiczny na określonym obszarze. Sąd uznał, że wprowadzenie stanu wojennego 3 grudnia spełniało wszystkie te przesłanki. Warto podkreślić, że niezależnie od używanego terminu, podkreślano erozję demokracji – demokratycznie wybrany przywódca działał przeciwko parlamentowi w celu utrzymania władzy. Wyrok dla Yoon Suk-yeola wyznacza także wyraźną granicę dla prerogatyw prezydenckich. Choć konstytucja dopuszcza wprowadzenie stanu wojennego, sąd podkreślił, że nie może on służyć paraliżowaniu

parlamentu czy naruszaniu zasady podziału władz, a ponadto podlega pełnej kontroli sądowej. W praktyce oznacza to przekształcenie stanu wojennego z instrumentu politycznego w narzędzie ściśle ograniczone normami prawnymi.

Kolejną kwestią, na którą warto zwrócić uwagę jest pociągnięcie do odpowiedzialności elit władzy. Toczące się w Korei Południowej procesy związane z wprowadzeniem stanu wojennego nie dotyczą wyłącznie jednostki, byłego prezydenta Yoon Suk-yeola, który został uznany za „przywódcę buntu”. Równoległe skazania wysokich urzędników (w tym ministra obrony Kim Yong-hyuna, ministra spraw wewnętrznych Lee Sang-mina czy premiera Han Duck-soo) pokazują, że sąd uznał wydarzenia za działanie o charakterze skoordynowanym. Postępowanie w sprawie stanu wojennego obnażyło problem koreańskich elit władzy: pozostawanie lojalnym wobec prezydenta, a nie konstytucji. Dzięki temu prezydent ma możliwość wykorzystania aparatu państwowego do działań antysystemowych. W tym kontekście pociągnięcie do odpowiedzialności nie tylko Yoon Suk-yeola było dla koreańskiego społeczeństwa bardzo ważne.

Warto zauważyć, że wyrok dożywocia dla Yoon Suk-yeola wpisuje się w szerszą trajektorię rozliczeń z nadużyciami władzy wykonawczej. W debacie towarzyszącej procesowi nie zabrakło oczywistych odniesień do przypadku prezydenta Chun Doo-hwana. W 1996 roku sąd pierwszej instancji skazał Chuna na karę śmierci, która w wyniku apelacji została zamieniona na karę dożywotniego pozbawienia wolności. Postawiono mu zarzut kierowania zamachem stanu w 1979 roku, rozszerzenia stanu wojennego oraz krwawego stłumienia protestów w Gwangju. W obu przypadkach doszło do użycia siły wojskowej w konflikcie politycznym, a sądy uznały odpowiedzialność przywódców za naruszenie porządku konstytucyjnego. Należy jednak zwrócić uwagę na podstawową różnicę: sprawa Chuna dotyczyła okresu transformacji ustrojowej, a przypadek Yoon Suk-yeola dojrzałej demokracji. Wskazuje to, że zagrożenia dla ładu konstytucyjnego mogą pojawiać się również wewnątrz pozornie stabilnych systemów demokratycznych. Dla samych Koreańczyków doświadczenia z lat 80. były ogromnym czynnikiem mobilizującym w momencie ogłoszenia stanu wojennego 3 grudnia, a dla żołnierzy czynnikiem hamującym: chciano uniknąć powtórki z Gwangju. Historyczna lekcja związana z rządami Chun Doo-hwana ma dla Koreańczyków także gorzki posmak: uniknął on kary dożywotniego pozbawienia wolności za sprawą prezydenckiego ułaskawienia. Warto podkreślić, że każdy skazany do tej pory prezydent Korei Południowej w imię „narodowej jedności” był ułaskawiany przez swoich następców. W tym

kontekście nie dziwią prace legislacyjne dotyczące ograniczenia możliwości otrzymania prezydenckiego ułaskawienia.

Ostatnią kwestią, którą warto poruszyć w kontekście wyroku skazującego dla prezydenta Yoon Suk-yeola jest ocena koreańskiej demokracji. Po pierwsze koreańskie instytucje okazały się odporne. Wydarzenia z grudnia 2024 roku pokazały, że parlament skutecznie zablokował działania władzy wykonawczej, mające znamiona naruszenia porządku konstytucyjnego, przez co stan wojenny został wprowadzony jedynie na kilka godzin. Z kolei sądownictwo przeprowadziło niezależne postępowanie, a konflikt został rozwiązany w ramach procedur konstytucyjnych. Jednocześnie równolegle sprawa ta obnażyła pogłębiającą się polaryzację polityczną, widoczną w reakcjach na wyrok sądu. Obóz rządzący uznał wyrok za zbyt łagodny (brak kary śmierci), zaś część opozycji odebrała go jako decyzję motywowaną politycznie. Samo społeczeństwo pozostaje silnie podzielone w ocenie wydarzeń. Przypadek Korei Południowej pokazuje, że rozstrzygnięcie prawne nie prowadzi automatycznie do pojednania politycznego.

Wyrok wobec Yoon Suk-yeola jest bardzo ważny dla koreańskiej demokracji: najwyższa władza wykonawcza podlega realnej odpowiedzialności karnej za naruszenie porządku konstytucyjnego. Jednocześnie sprawa ujawnia fundamentalne napięcie między odpornością instytucji a trwałą polaryzacją polityczną. Ostateczne znaczenie tego orzeczenia będzie zależęć nie tylko od wyniku apelacji (postępowanie apelacyjne może rozciągnąć się na lata, przez co sprawa utrzyma swe znaczenie polityczne), ale także od tego, czy przyczyni się ono do wzmocnienia norm demokratycznych, czy raczej stanie się kolejną osią konfliktu politycznego, dalej dzielącego koreańską scenę polityczną.

II. KOREA POŁUDNIOWA I EUROPA ŚRODKOWO-WSCHODNIA

2 lutego: konsultacje dotyczące strategii bezpieczeństwa odbyły się w Warszawie. Przedstawiciele resortów spraw zagranicznych Polski i Korei Południowej przeprowadzili pierwsze bilateralne konsultacje w formule dialogu strategii bezpieczeństwa. Spotkanie odbyło się w Warszawie między dyrektorem Biura Strategii i Informacji Dyplomatycznej MSZ Republiki Korei Jeong Yeon-du a podsekretarzem stanu w polskim MSZ odpowiedzialnym za bezpieczeństwo oraz doradcą premiera ds. bezpieczeństwa narodowego Robertem Kupieckim.

Podczas rozmów strony wymieniły oceny dotyczące sytuacji międzynarodowej i regionalnej, a także kierunków polityki zagranicznej i strategii bezpieczeństwa obu państw. Podkreślono rosnące znaczenie współpracy polsko-koreańskiej w obszarze przemysłu obronnego oraz rozwój partnerstwa strategicznego w warunkach zwiększającej się nieprzewidywalności środowiska bezpieczeństwa międzynarodowego. W trakcie konsultacji omówiono również sytuację na Półwyspie Koreańskim. Strony uzgodniły potrzebę intensyfikacji wymiany informacji dotyczących rozwoju sytuacji bezpieczeństwa w regionie. Przedstawiciel Korei Południowej przedstawił stanowisko Seulu w sprawie wznowienia dialogu z Koreą Północną, natomiast strona polska wyraziła poparcie dla działań dyplomatycznych zmierzających do deeskalacji napięć. Polska podkreśliła również znaczenie swojej obecności dyplomatycznej w Pjongjangu i gotowość do dalszego odgrywania roli w kontaktach z Koreą Północną.

19 lutego: prośba o wsparcie procesu pokojowego na Półwyspie Koreańskim została skierowana do Unii Europejskiej. Minister ds. zjednoczenia Chung Dong-young spotkał się z zastępcą sekretarza generalnego Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych Olofem Skoogiem, apelując o wsparcie UE dla działań Seulu na rzecz stabilizacji sytuacji na Półwyspie Koreańskim. Podczas rozmów omówiono aktualne wyzwania bezpieczeństwa w regionie oraz sytuację w Europie. Strona południowokoreańska przedstawiła działania rządu ukierunkowane na budowanie warunków dla pokojowej koegzystencji między Koreą Południową a Koreą Północną oraz zwróciła się o aktywne wsparcie UE dla tych inicjatyw. Przedstawiciel unijnej dyplomacji wyraził poparcie dla wysiłków Seulu i zadeklarował utrzymanie ścisłych konsultacji z władzami Korei Południowej. Spotkanie odbyło się w kontekście szerszego dialogu politycznego między Koreą Południową a UE. Dzień wcześniej odbyła się dziewiąta runda wysokiego dialogu politycznego Korea-UE, podczas której omówiono m.in. kwestie bezpieczeństwa na Półwyspie Koreańskim, wojnę w Ukrainie oraz sytuację na Bliskim Wschodzie. Władze w Seulu podkreśliły także rosnące znaczenie współpracy z UE w obszarach bezpieczeństwa i technologii cyfrowych.

20 lutego: przystąpienie do programu wsparcia Ukrainy jest rozważane przez Seul. Rząd Korei Południowej rozważa przystąpienie do programu wsparcia Ukrainy „Priority Ukraine Requirements List” (PURL) koordynowanego przez NATO. Informację tę potwierdziło południowokoreańskie Ministerstwo Spraw Zagranicznych, wskazując, że trwają konsultacje z sojuszem w sprawie różnych form wsparcia dla Ukrainy w związku z trwającą wojną z Rosją. Program PURL umożliwia państwom członkowskim i partnerom NATO finansowanie zakupu uzbrojenia potrzebnego Ukrainie, w tym systemów obrony powietrznej, takich jak Patriot. W przypadku Korei Południowej rozważane jest jednak

wsparcie ograniczone do sprzętu o charakterze nieśmiercionośnym. Mechanizm pozwala bowiem państwom uczestniczącym określić, na jakie kategorie wyposażenia zostaną przeznaczone przekazywane środki. Seul od początku rosyjskiej inwazji na Ukrainę w 2022 r. utrzymuje zasadę nieprzekazywania broni śmiercionośnej, ograniczając pomoc do sprzętu ochronnego, m.in. wykrywaczy min i wyposażenia do ich usuwania. Ewentualne zaangażowanie w PURL byłoby więc formą pośredniego wsparcia Ukrainy przy jednoczesnym ograniczeniu ryzyka pogorszenia relacji z Rosją w kontekście rosnącej współpracy rosyjsko-północnokoreańskiej. Decyzja może być także elementem szerszej strategii wzmacniania współpracy przemysłów obronnych Korei Południowej z państwami europejskimi oraz pogłębiania relacji z NATO.

22 lutego: baner na ambasadzie Rosji w Seulu wzbudził kontrowersje.

Ambasada Federacji Rosyjskiej w Seulu umieściła na elewacji swojej siedziby baner z rosyjskim hasłem „Zwycięstwo będzie nasze”. Południowokoreańskie władze przekazały stronie rosyjskiej, że umieszczenie takiego transparentu może wywoływać niepotrzebne napięcia wśród opinii publicznej oraz w środowisku dyplomatycznym w Seulu i zwróciły się z prośbą o jego usunięcie. Kontrowersje wzbudziły także wcześniejszych wypowiedzi ambasadora Rosji w Seulu Gieorgija Zinowjewa, który podczas spotkania z dziennikarzami odniósł się do informacji o udziale żołnierzy Korei Północnej w wojnie przeciwko Ukrainie, deklarując, że Rosja „nie zapomni wielkości północnokoreańskich żołnierzy”. Władze w Seulu podkreślają, że współpraca wojskowa między Rosją a Koreą Północną narusza rezolucje Rady Bezpieczeństwa ONZ i stanowi zagrożenie dla bezpieczeństwa regionu.

24 lutego: współpraca handlowa została omówiona z Serbią.

Przedstawiciele Korea Importers Association oraz ambasador Serbii w Seulu Nemanja Grbić omówili możliwości zwiększenia wymiany handlowej oraz pogłębienia współpracy gospodarczej między oboma państwami. Podczas rozmów ambasador Grbić wskazał na konkurencyjność serbskiego sektora rolno-spożywczego na rynku europejskim i wyraził nadzieję na zwiększenie eksportu do Korei Południowej, w tym m.in. ekologicznej kukurydzy oraz olejów roślinnych. Zaznaczył także rosnące zainteresowanie serbskich firm rynkiem koreańskim oraz zapowiedział ponowny udział Serbii w targach Korea Import Expo, które mają stanowić platformę do rozwijania kontaktów biznesowych.

Strona serbska zaproponowała również wysłanie do Korei delegacji importerów, co miałyby przyczynić się do intensyfikacji współpracy między przedsiębiorstwami obu krajów. Przewodnicząca Korea Importers Association Youn Young-mi podkreśliła z kolei konkurencyjność serbskich produktów spożywczych, zwłaszcza mrożonych owoców i warzyw, wskazując na potrzebę zwiększenia rozpoznawalności ich marek na rynku koreańskim.

III. RELACJE MIĘDZYKOREAŃSKIE

5 lutego: sprzeciw wobec odejścia od wizji „jednej Korei” został wyrażony przez grupy obywatelskie. W Seulu zainaugurowano działalność organizacji pozarządowej Citizens' Solidarity for ONE KOREA, koalicji środowisk obywatelskich oraz uchodźców z KRLD sprzeciwiającej się koncepcji „dwóch państw” w polityce wobec Korei Północnej. Inicjatywa stanowi reakcję na wypowiedzi ministra ds. zjednoczenia Chung Dong-younga, który w grudniu zaproponował podejście określane jako „pokojowe ramy dwóch państw”, zakładające traktowanie Korei Północnej i Południowej jako *de facto* odrębnych państw. Koncepcja ta spotkała się z krytyką części środowisk politycznych i eksperckich. Były deputowany Tae Yong-ho wskazał, że podejście to stoi w sprzeczności z konstytucją Republiki Korei, definiującą terytorium państwa jako obejmujące cały Półwysep Koreański. Jeszcze ostrzejszą ocenę przedstawił były wiceminister ds. zjednoczenia Kim Chun-sig, który uznał tę koncepcję za podważającą fundamenty państwowości. W trakcie wydarzenia głos zabrali również działacze na rzecz praw człowieka, w tym Kenneth Bae, wskazując, że podejście „dwóch państw” może prowadzić do marginalizacji problematyki naruszeń praw człowieka w Korei Północnej. Inicjatywa ta sygnalizuje rosnącą mobilizację środowisk obywatelskich wokół koncepcji zjednoczenia i może zwiększyć presję na rząd w zakresie redefinicji jego podejścia do relacji międzykoreańskich.

7 lutego: poparcie dla zwolnień z sankcji ONZ dla pomocy humanitarnej dla Korei Północnej zostało wyrażone przez Seul. Południowokoreańskie władze wyraziły poparcie dla decyzji Rady Bezpieczeństwa ONZ o przyznaniu zwolnień z sankcji dla 17 projektów pomocy humanitarnej dla Korei Północnej. Według przedstawiciela Błękitnego Domu pomoc humanitarna dla Korei Północnej powinna być realizowana niezależnie od sytuacji politycznej na Półwyspie Koreańskim. Projekty te były wstrzymane od około dziewięciu miesięcy z powodu procedur związanych z sankcjami.

10 lutego: chęć ponownego otwarcia Obszaru Przemysłowego Gaeseong została wyrażona przez Seul. Rząd Korei Południowej wezwał do jak najszybszego wznowienia działalności Kompleksu Przemysłowego w Gaeseong (Kaesŏng), podkreślając jego znaczenie jako utrzymania pokoju na Półwyspie Koreańskim. Ministerstwo ds. zjednoczenia wskazało, że zamknięcie kompleksu w lutym 2016 r. przez administrację prezydent Park Geun-hye stanowiło „jednostronne działanie”, które podważyło fundament wzajemnego zaufania

między obiema Koreami. Utworzony w 2004 r. Obszar Przemysłowy Gaeseong był jednym z najważniejszych projektów współpracy międzykoreańskiej, umożliwiając południowokoreańskim firmom prowadzenie działalności produkcyjnej w Korei Północnej z wykorzystaniem pracy północnokoreańskich pracowników. Projekt został jednostronnie zawieszony przez Seul w odpowiedzi na północnokoreańskie próby nuklearne i raketowe, a południowokoreańskim przedsiębiorstwom nakazano wówczas szybkie wycofanie się z kompleksu.

Ministerstwo przypomniało również, że w 2013 r. obie Koree uzgodniły w rozmowach roboczych gwarancje funkcjonowania kompleksu niezależnie od napięć politycznych. Według władz w Seulu szansa na wznowienie jego działalności została ponownie zaprzepaszczona w 2019 r., kiedy przywódca Korei Północnej Kim Jong-un wyraził gotowość do jego ponownego uruchomienia bez warunków wstępnych. Rząd zapowiedział, że pierwszym krokiem w kierunku reaktywacji projektu będzie próba przywrócenia zawieszonych kanałów komunikacji między Koreami oraz wznowienie dialogu dotyczącego odbudowy współpracy gospodarczej i wzajemnego zaufania. Jednocześnie planowana jest współpraca z parlamentem w celu przywrócenia funkcjonowania fundacji zarządzającej kompleksem przemysłowym, co ma stworzyć podstawy instytucjonalne do jego ewentualnego ponownego otwarcia.

12 lutego: córka Kim Jon-una jest w trakcie procesu nominowania na następczynię według południowokoreańskiej służby wywiadowczej.

Narodowa Służba Wywiadowcza (NIS) oceniła, że Korea Północna weszła w etap formalnego wyznaczania córki przywódcy, Kim Ju-ae, jako przyszłej następczyni Kim Jong-una. Informacja została przekazana podczas zamkniętego posiedzenia parlamentarnej komisji ds. wywiadu w Zgromadzeniu Narodowym Korei Południowej. Według przedstawicieli NIS świadczyć o tym ma rosnąca obecność Kim Ju-ae podczas najważniejszych wydarzeń państwowych, m.in. obchodów rocznicy powstania Koreańskiej Armii Ludowej czy wizyty w mauzoleum przywódców w Kumsusan, a także sygnały wskazujące, że zaczyna ona wyrażać opinie dotyczące niektórych polityk państwowych. Ocenę tę uznano za krok dalej w stosunku do wcześniejszej analizy z 2024 r., w której wskazywano jedynie, że jest ona przygotowywana do potencjalnej sukcesji. Agencja zapowiedziała dalsze monitorowanie jej roli podczas zbliżającego się IX Zjazdu Partii Pracy Korei, gdzie ewentualne pojawienie się Ju-ae lub nadanie jej formalnej funkcji mogłoby wzmocnić spekulacje dotyczące planowanej sukcesji. Warto zauważyć, że wśród południowokoreańskich ekspertów pojawiają się również głosy sceptyczne: Korea Północna pozostaje silnie patriarchalnym państwem i do tej pory dziedziczenie władzy odbywało się w męskiej linii. Promowanie Kim Ju-ae może być zatem próbą odwrócenia uwagi od tożsamości rzeczywistego następcy (syna) lub kreowaniem wizerunku Kim Jong-una jako osoby zorientowanej na rodzinę i przyjaznej kobietom.

19 lutego: wymiana oświadczeń dotyczących dronów została odnotowana przez Ministerstwo ds. Zjednoczenia. W styczniu i lutym doszło do rzadkiej wymiany oficjalnych oświadczeń między Koreą Południową a Koreą Północną w związku z incydem dotyczącym lotów południowokoreańskich dronów nad terytorium KRLD. Ministerstwo ds. zjednoczenia w Seulu poinformowało, że przyjęło do wiadomości reakcję Pjongjangu na wcześniejsze wyrażenie ubolewania przez stronę południowokoreańską oraz zapowiedź działań zapobiegających podobnym incydom w przyszłości. Minister ds. zjednoczenia Chung Dong-young ogłosił środki mające ograniczyć ryzyko ponownych naruszeń przestrzeni powietrznej, w tym analizę przywrócenia strefy zakazu lotów wzdłuż granicy w ramach częściowego odnowienia postanowień porozumienia wojskowego między Koreami z 2018 r. Inicjatywa ma na celu zmniejszenie ryzyka przypadkowych incydentów zbrojnych oraz budowanie zaufania między siłami zbrojnymi obu państw.

Na wypowiedzi strony południowokoreańskiej zareagowała Kim Yo-jong, siostra przywódcy KRLD Kim Jong-una, która w oświadczeniu opublikowanym przez Koreańską Centralną Agencję Prasową wyraziła uznanie dla przyznania przez Seul, że doszło do incydentów z udziałem dronów, oraz dla deklaracji podjęcia działań zapobiegawczych. Jednocześnie zapowiedziała zwiększenie czujności wojskowej wzdłuż granicy z Republiką Korei.

Choć wymiana oświadczeń nie oznacza formalnego dialogu między stronami, stanowi rzadki przykład pośredniej komunikacji między Seulem a Pjongjangiem w okresie utrzymujących się napięć. Incydent jest obecnie przedmiotem wspólnego dochodzenia policji i wojska w Korei Południowej, które badają zarzuty dotyczące czterech przypadków wysłania cywilnych dronów nad terytorium KRLD między wrześniem 2025 r. a styczniem 2026 r.

22 lutego: Kim Jong-un został ponownie wybrany liderem partii. Podczas IX Zjazdu Partii Pracy Korei ponownie wybrano Kim Jong-una na stanowisko sekretarza generalnego partii. Decyzja została przyjęta jednomyślnie czwartego dnia obrad zjazdu, który zgodnie z regulaminem partii odbywa się co pięć lat i wybiera najwyższe kierownictwo ugrupowania. Kim utrzymał dotychczasowy tytuł, który przyjął podczas VIII Zjazdu w 2021 r. W przyjętej rezolucji podkreślono osiągnięcia przywódcy w zakresie wzmacniania potencjału militarnego, w tym rozwoju zdolności nuklearnych, określanych jako fundament odstraszenia strategicznego państwa. Dokument wskazywał także na postępy w realizacji planów rozwoju gospodarczego, polityki samowystarczalności ekonomicznej oraz programów modernizacji regionów wiejskich i prowincjonalnych. Pomimo akcentowania wzmocnienia potencjału obronnego i konsolidacji władzy wewnętrznej, przekaz zjazdu nie zawierał bezpośrednich odniesień do Korei Południowej ani Stanów Zjednoczonych. Według ocen południowokoreańskich

władz i ekspertów obrady koncentrowały się przede wszystkim na przekazie wewnętrznym oraz umacnianiu pozycji przywódcy.

24 lutego: Kim Yo-jong została awansowana w strukturach partyjnych.

Północnokoreańskie media państwowe poinformowały o awansie Kim Yo-jong, siostry przywódcy KRLD Kim Jong-una, na stanowisko dyrektora jednego z departamentów Komitetu Centralnego Partii Pracy Korei. W komunikacie agencji KCNA nie wskazano, którym departamentem pokieruje Kim Yo-jong, jednak według części analityków może chodzić o Departament Propagandy i Agitacji, odpowiedzialny za kształtowanie przekazu ideologicznego i kontrolę nad aparatem medialnym państwa. Jednocześnie Kim Yo-jong została ponownie włączona do Biura Politycznego partii jako jego zastępczy członek. W przeszłości zajmowała już taką pozycję, jednak nie znalazła się w składzie kierownictwa ogłoszonym po VIII Zjeździe Partii w 2021 r., co interpretowano jako zmianę zakresu jej obowiązków, a nie trwałe osłabienie jej pozycji w aparacie władzy. Awans formalizuje rolę Kim Yo-jong jako jednej z najważniejszych postaci w najbliższym otoczeniu Kim Jong-una.

26 lutego: Seul pozostaje otwarty na dialog z Pjongjangiem. Błękitny Dom (Biuro Prezydenta) zadeklarował kontynuację działań na rzecz pokojowego współistnienia na Półwyspie Koreańskim, mimo że przywódca Korei Północnej Kim Jong-un odrzucił propozycje dialogu. Wystąpienie Kim Jong-una, kończące zjazd partyjny, określiło politykę rządu prezydenta Lee Jae-myunga jako „zwodniczą”, a relacje międzykoreańskie jako relacje między wrogimi państwami, a nie jednym narodem. Seul z kolei podkreślił potrzebę ograniczenia wrogiej retoryki oraz budowę wzajemnego zaufania jako warunków wstępnych do jakiegokolwiek dialogu. Jednocześnie Pjongjang zasygnalizował gotowość do rozmów ze Stanami Zjednoczonymi.

KOMENTARZ

IX Zjazd Partii Pracy Korei: bez zmian w linii politycznej KRLD. W dniach 19-25 lutego odbył się IX Zjazd Partii Pracy Korei, który skupiał się raczej na konsolidacji władzy Kim Jong-una niż wprowadzaniu radykalnych zmian w linii politycznej. Zamiast zapowiedzi nowych doktryn czy spektakularnych inicjatyw politycznych wydarzenie to potwierdziło trend instytucjonalizacji rządów Kim Jong-una oraz stabilizacji mechanizmów zarządzania państwem i elitami. Utrwalono strategię opartą na wzmacnianiu potencjału nuklearnego

i technologii wojskowych, wzmocniono pozycję osób lojalnych wobec Kim Jong-una, w tym jego siostry, Kim Yo-jong. W odniesieniu do Korei Południowej Pjongjang nie zmienił dotychczasowego stanowiska, opartego na retoryce „dwóch wrogich państw”. Kim Jong-un nie wskazał także swojej córki, Ju-ae, na następczynię.

Warto zwrócić uwagę na podejście przewodniczącego Kim Jong-una do wydarzenia. W odróżnieniu od swoich poprzedników, którzy traktowali partyjne zjazdy jako momenty wprowadzania fundamentalnych zmian, Kim Jong-un konsekwentnie traktuje je jako cykliczne wydarzenie instytucjonalne. Umiarkowany charakter ceremonii zamknięcia, w tym stosunkowo skromna parada wojskowa, wpisuje się w próbę przekształcenia zjazdów w rutynowy mechanizm koordynacji polityki i zarządzania państwem. Wskazuje to na rosnące znaczenie stabilności instytucjonalnej jako elementu strategii przetrwania reżimu.

W wymiarze strategicznym zjazd potwierdził kontynuację dotychczasowej polityki bezpieczeństwa. W dokumentach końcowych podkreślono dalszy rozwój zdolności nuklearnych i raketowych, w tym modernizację systemów ICBM, rozwój systemów bezzałogowych oraz zdolności walki elektronicznej. Zapowiedź dostosowania części konwencjonalnych systemów uzbrojenia do przenoszenia ładunków nuklearnych wskazuje na dalszą integrację broni jądrowej z doktryną wojskową Korei Północnej. Brak nowych doktryn strategicznych sugeruje, że Pjongjang zamierza w najbliższych latach kontynuować dotychczasową trajektorię wzmacniania odstraszania nuklearnego. Brak znaczących zmian w dotychczasowej polityce ponownie wskazuje na chęć utrzymania stabilnego kierunku rozwoju państwa, a nie wprowadzaniu radykalnych zmian.

Największe zmiany przyniosły kadrowe przetasowania w elitach partyjnych. Usunięcie lub marginalizacja części długoletnich współpracowników rodziny Kimów, takich jak Choe Ryong Hae czy Ri Pyong Chol, oraz awans nowych kadr powiązanych bezpośrednio z obecnym przywódcą wskazuje na postępującą pokoleniową zmianę. To działanie można ocenić jako zakończenie etapu konsolidacji władzy po przejściu rządów po śmierci Kim Jong-ila w 2011 roku i budowanie trwałego zaplecza politycznego złożonego z lojalnych współpracowników. Proces ten wzmacnia spójność elit i zmniejsza ryzyko wewnętrznych napięć charakterystycznych dla okresów sukcesji. W działania te wpisuje się awans polityczny Kim Yo-jong, osoby nie tylko z najbliższego grona przywódcy, ale także z młodego pokolenia. Jej pozycja nie wynika wyłącznie z formalnych stanowisk, lecz z bezpośredniej więzi rodzinnej z przywódcą oraz wieloletniej roli w aparacie propagandy i zarządzania przekazem politycznym.

W rezultacie Kim Yo-jong należy obecnie do wąskiego grona aktorów, którzy łączą dostęp do lidera z realnym wpływem na proces decyzyjny. Objęcie funkcji kierowniczej w strukturze administracyjnej partii sugeruje także, że Kim Yo-jong może pełnić rolę koordynatora między różnymi ośrodkami aparatu władzy: partią, dyplomacją i strukturami bezpieczeństwa. W ostatnich latach była ona często wykorzystywana jako główny kanał komunikacji strategicznej reżimu wobec zagranicy, zwłaszcza w relacjach z Koreą Południową i Stanami Zjednoczonymi. Instytucjonalizacja jej pozycji w aparacie partyjnym może więc oznaczać próbę formalizacji tej funkcji.

W kontekście polityki zagranicznej zjazd również nie wyznaczył nowych kierunków, skupiając się na wzmacnianiu dotychczasowej polityki. Jednoznacznie potwierdzono zmianę paradygmatu w relacjach międzykoreańskich. Władze w Pjongjangu ponownie odrzuciły wcześniejsze koncepcje dialogu i integracji oraz podkreśliły, że oba państwa na Półwyspie Koreańskim powinny być traktowane jako odrębne i wrogie podmioty polityczne. Stanowisko to wpisuje się w ogłoszoną w ostatnich latach doktrynę „dwóch wrogich państw” i oznacza dalsze zamrożenie dialogu międzykoreańskiego. W odniesieniu do Stanów Zjednoczonych pojawiły się sygnały gotowości do dialogu, ale pod jednym warunkiem: uznania KRLD za państwo nuklearne. Jest to stanowisko konsekwentnie artykułowane przez Pjongjang od kilku lat i wskazuje na próbę redefinicji potencjalnych negocjacji jako rozmów między dwoma państwami nuklearnymi, a nie procesu denuklearyzacji.

Brak znaczących zmian i skupienie się na instytucjonalizacji i stabilizacji wskazują, że w najbliższych latach polityka Korei Północnej będzie prawdopodobnie charakteryzować się wysokim stopniem ciągłości i przewidywalności, nawet jeśli napięcia strategiczne na Półwyspie Koreańskim pozostaną wysokie.

**OŚRODEK SPRAW
AZJATYCKICH**
Uniwersytet Łódzki

RAPORTY OPINIE DORADZTWO

PIERWSZY W POLSCE UNIWERSYTECKI
THINK-TANK

DORADZTWO POLITYCZNE I BIZNESOWE

ZESPÓŁ Z PRAKTYKĄ W AZJI

www.osa.uni.lodz.pl

